

XVIe Congrès de la Conférence des Cours constitutionnelles européennes
XVIth Congress of the Conference of European Constitutional Courts
XVI. Kongress der Konferenz der Europäischen Verfassungsgerichte
XVI Конгресс Конференции европейских конституционных судов

Synthèse / Summary / Kurzfassung / резюме

RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA / REPUBLIC OF MOLDOVA /
REPUBLIK MOLDAU / РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА

The Constitutional Court of the Republic of Moldova
Curtea Constituțională a Republicii Moldova

langue maternelle / native language /
Muttersprache / родной язык

Synthèse / Summary / Kurzfassung / резюме

**RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA / REPUBLIC OF MOLDOVA /
REPUBLIK MOLDAU/ РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА**

**The Constitutional Court of the Republic of Moldova
Curtea Constituțională a Republicii Moldova**

**langue maternelle / native language /
Muttersprache / родной язык**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

CONGRESUL XVI AL CONFERINȚEI CURȚILOR CONSTITUȚIONALE EUROPENE

VIENA, 12-14 MAI 2014

COOPERAREA ÎNTRE CURȚILE CONSTITUȚIONALE DIN EUROPA – SITUAȚIA ACTUALĂ ȘI PERSPECTIVE

Rezumat

Formarea și consolidarea Republicii Moldova ca stat independent și democratic, cu statut de subiect de drept internațional (anul 1991) a determinat internaționalizarea dreptului național, îndeosebi în domeniul protecției drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Impactul dreptului internațional asupra dreptului intern s-a accentuat după adoptarea Constituției Republicii Moldova la 29 iulie 1994. Analiza dispozițiilor constituționale din punctul de vedere al relației drept intern drept internațional scoate în evidență importanța specială a instrumentelor juridice internaționale, inclusiv a celor europene, pentru raporturile juridice interne.

Conform prevederilor articolului 4 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând, mai întâi, că organele de drept, inclusiv Curtea Constituțională și instanțele judecătorești, în limitele competențelor ce le revin, aplică în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional în cazurile stabilite de legislație.

Articolul 4 alin. (2) din Constituție vizează corelația dintre normele dreptului internațional și dispozițiile legale naționale privind drepturile fundamentale ale omului, acordând, în caz de neconcordanță, prioritate prevederilor internaționale.

Astfel, norma constituțională invocată prevede prioritatea reglementărilor internaționale, la care Republica Moldova este parte, în cazul în care există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile omului și legile interne. Norma constituțională exprimă atașamentul față de reglementările internaționale și, în același timp, probează receptivitate față de dinamica lor posibilă și previzibilă.

În contextul celor menționate *supra*, se poate remarca faptul că, prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Europene nu numai că au o relevanță și orientează soluțiile Curții Constituționale, dar, în anumite circumstanțe, determină un rol esențial și direcționează examinarea litigiului constituțional când acesta vizează în substanță problema garantării sau respectării unui drept constituțional consacrat de Constituție și de Convenția Europeană.

De asemenea, Curtea Constituțională în fundamentarea hotărârilor sale, invocă cu prioritate și principiile altor acte internaționale la care este parte Republica Moldova, încheiate în cadrul Organizației Națiunilor Unite, Consiliului European, precum și în cadrul altor entități internaționale.

Prin reglementările constituționale, dispozițiile convenționale internaționale în materia drepturilor omului au dobândit un statut aparte, fiind situate, în ierarhia actelor normative, pe o treaptă echivalentă Legii Fundamentale și având preeminență asupra prevederilor interne, în caz de divergență.

A fortiori, trebuie subliniat că, deși nu este membră a Uniunii Europene, Republica Moldova și-a asumat vectorul integrării europene ca prioritate națională, fapt care determină asimilarea principiilor și valorilor fundamentale ale *acquis-ului UE*.

Astfel, potrivit prevederilor naționale legale, apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația UE constituie o condiție obligatorie a oricărui act legislativ.

Inter alia, la adoptarea actelor, Curtea Constituțională a Republicii Moldova explorează cu interes legislația relevantă și jurisprudența constituțională a altor state privind subiecte similare celor examinate, iar cooperarea și schimbul de experiență cu alte curți constituționale ale statelor reprezintă o prioritate a instituției în dezvoltarea relațiilor bilaterale și multilaterale.

Concluzionând, Curtea Constituțională reține că dispune de instrumentele necesare în vederea îmbogățirii ansamblului garanțiilor și modalităților de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin litigiile de constituționalitate soluționate și hotărârile pronunțate, iar drept consecință, jurisprudența constituțională națională constituie un „agent eficient și dinamizator” al procedurilor de asimilare și implementare a dreptului internațional.

